

**BUDAPEST XIV. KERÜLET
HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG**

1145 Budapest, Pétervárad u. 2.
1/8729-359, 1/8729-171
valasztas@zuglo.hu

**BUDAPEST XIV. KERÜLET
HELYI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
251/2024. (VI. 10.) SZÁMÚ HATÁROZATA**

A Budapest XIV. kerület Helvi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) a dr. I. M. (lakcím: 1145 Budapest, , személyi azonosító: e-mail: @gmail.com) által benyújtott kifogás tárgyában, a következő döntést hozta:

A HVB a kifogásnak részben helyt ad és megállapítja, hogy Borbély Ádám megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt, a jelöltek és a jelölőszervezetek esélyegyenlőségére, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket, továbbá a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (3) bekezdését.

A HVB a jogsértőt kötelezi 200 000 – azaz kettőszázezer – forint pénzbírság megfizetésére.

A bírság összegének megfizetését átutalással kell teljesíteni a Nemzeti Választási Iroda Magyar Államkincstárnál vezetett fizetési számlaszámára – 10032000-01040391-00000000 – jelen határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül. A közlemény rovatban fel kell tüntetni az alábbi bírságazonosító számot: V242140812. A bírság meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül, amelyet a Nemzeti Választási Iroda megkeresésére az állami adóhatóság szed be.

A határozat ellen a meghozataltól számított három napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet a Fővárosi Választási Bizottságnak címzett fellebbezést nyújthat be a HVB-nél (1145 Budapest XIV. kerület, Pétervárad u. 2., e-mail: valasztas@zuglo.hu) úgy, hogy az legkésőbb 2024. június 13. (csütörtök) 16.00 óráig megérkezzen. A fellebbezésnek tartalmaznia kell benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét. A fellebbezésben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

INDOKOLÁS

Dr. I. M. (a továbbiakban: kifogástevő) 2024. június 8-án 08:54 órakor elektronikus levélben kifogást nyújtott be Borbély Ádám, a Fidesz-KDNP polgármester-jelöltjének facebook oldalán 2024. május 25-én 17:01 órakor megosztott, a benyújtás időpontjában is elérhető videója miatt, melyben a politikus a zuglói Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola udvarán készült felvételeket oszt meg. A videó tanúsága szerint Borbély Ádám a felújított iskolaudvar átadása kapcsán mondott beszédet, melyben részletesen kifejtette politikai álláspontját a kerület politikai ügyeiről, a zuglói kormányzati beruházásokról és a kerület vezetéséről (a 2:56 perc terjedelmű videóban 1:26-tól 34 másodperc), s amelyek nem az iskola életéről, a megújult udvarról szólnak. A jelölt a videó 5. másodpercében egy diákkal fényképezkedik, majd 2:08-tól kb. 17 másodpercen keresztül, majd 2:34-től a videó végéig tucatnyi gyerek látható, jelentős részük beazonosítható. Kiemelte, a videón két alkalommal is látható az iskola intézményvezetője, akihez korábban érkezett jelzés a jelölt által megosztott videó visszaságával kapcsolatban. Azzal pedig, hogy a jelölt közösségi

oldalán megosztotta az eseményről készített videót, amelyhez nem kérte a résztvevők engedélyét, újabb jogsértést valósított meg. Kifogástevő megítélése szerint, mivel a video a közzététel óta folyamatosan elérhető, a kifogás benyújtására nyitva álló határidő megtartottnak tekintendő.

Kifejtette, a bemutatott cselekmény egyértelműen a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 140. § szerinti kampánytevékenység. Hivatkozott a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 24. § (3) bekezdésére, mely kifejezetten tilalmazza, hogy köznevelési intézmény területén politikai tevékenységet folytassanak. Rámutatott továbbá, azzal, hogy a jogsértést elkövető jelölt a többi, jogsértést el nem követő jelölthöz képest előnyhöz jutott, sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelve is, valamint azzal, hogy a jelölt a kampánytevékenység folytatásához való jogát jogszabálysértően gyakorolta, megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

Leszögezte, egyetlen oktatási intézményben sincs helye olyan politikusi mondatoknak, amelyek a kerület politikai ügyeiről szólnak. Borbély Ádám fentebb idézett beszéd-részlete kortesbeszéd volt az önkormányzati választási kampány keretei között, a gyerekeknek pedig „foglyul ejtett közönségként” hallgatniuk kellett a politikus beszédét.

Érvelése alátámasztására idézte az Alkotmánybíróság 3256/2019. (X. 30.) számú döntését, melyben az Alkotmánybíróság a hivatalban lévő, egyben jelöltként is induló személy kampányidőszakban nevelési oktatási intézményben folytatott tevékenységére vonatkozóan fejteti ki álláspontját.

Mindezek alapján kérte a jogsértés megállapítását, a jogsértő további jogsértéstől történő eltiltását, valamint bírság kiszabását.

A kifogás az alábbiak szerint alapos.

A Ve. 208. § szerint kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

A Ve. 209. § (1) bekezdése szerint a kifogást úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a sérelmezett jogszabálysértés elkövetésétől számított harmadik napon megérkezzen a kifogás elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező választási bizottsághoz.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a folyamatosan fennálló tevékenység esetében a kifogást a sérelmezett tevékenység fennállásának teljes időtartama alatt be lehet nyújtani. A jogorvoslati határidő kezdete nem a sérelmezett tevékenység kezdő időpontja, hanem az az utolsó időpont, amikor a sérelmezett állapot még fennáll.

A Ve. 219. § (1) bekezdése szerint a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit – így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét – veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a bírság legmagasabb összege természetes személy esetén a kötelező legkisebb munkabér havi összegének ötszöröse, egyébként a kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizenötszöröse.

Az Nktv. 24. § (3) bekezdése szerint a nevelési-oktatási intézmény helyiségeiben, területén párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá az alatt az idő alatt, amíg az óvoda, iskola, kollégium ellátja a gyermekek, tanulók felügyeletét, párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható.

A HVB elfogadta kifogástevőnek a határidő megtartottságára vonatkozó okfejtését, tekintettel arra, hogy az iskolában kifejtett tevékenységét a politikus a facebookon is megosztotta, egyértelműen abból a célból, hogy ezzel a választói akaratot befolyásolja. Vagyis ezzel kampánytevékenységet folytatott, illetve folytat.

A HVB megtekintette az értelemszerűen a kifogás elbírálásakor is elérhető, a kifogásban hivatkozott facebook posztot. A politikus által közzétett videóban és a hozzá fűzött szövegből egyértelműen kiderül, hogy a jelölt az udvar átadásával kapcsolatban beszédet mondott, az elért eredményeket a saját érdemének beállítva kampánytevékenységet folytatott. S ez idő alatt nagyszámú gyermek volt jelen az iskolában.

A HVB hivatkozik a kifogásban is idézett 3256/2019. (X. 30.) AB határozatra, mely szerint hivatalban lévő érintett személynek, ha egyben jelöltként is indul a választásokon, számolnia kell azzal, hogy a választópolgárok szemében a hivatalos minőségben történő megjelenés és a jelölti minőség nem minden esetben választható el egymástól, az szükségképpen összekapcsolódhat. Így amikor az érintett személy kampányidőszakban látja el – nyilvánosság előtt – hivatali tevékenységét, és ezáltal adott esetben a választási kampány részévé teszi azt a jelen lévőkön kívüli nyilvánosság felé közvetítéssel, vagyis a nyilvánosság megtöbbszörözésével, be kell tartania a Ve. alapelveit is, mivel azok esetleges megsértése esetén számolnia kell annak jogkövetkezményeivel (3256/2019. (X. 30.) AB [27] bekezdés). A Ve. szabályai nem értelmezhetők úgy, mintha gyermekek bevonása a kampánytevékenységbe a köznevelési törvény hivatkozott rendelkezése ellenére megengedett lenne. Ha tehát hivatalban lévő és a kampánnyal érintett (a választásokon jelöltként induló) polgármester vagy önkormányzati képviselő közfeladatának ellátása során nevelési-oktatási intézményben jelenik meg, vagy más módon, de nevelési-oktatási intézmény felügyelete alatt álló gyermekek részvételével zajló eseményen vesz részt, akkor a saját felelősségére esik, hogy az esemény ne váljék a kampány, mint politikai tevékenység részévé 3256/2019. (X. 30.) AB ([29] bekezdés).

Mivel Borbély Ádám jelenleg a Budapest XIV. kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testületének tagja, a HVB vizsgálta, hogy a hivatalos minőségben történő megjelenés és a jelölti minőség miként válik el egymástól. Megállapította, hogy Borbély Ádám a 2019. évi helyhatósági választás alkalmával listán szerzett mandátumot, az Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fekvése szerinti egyéni választókerületnek nem képviselője, illetve az Önkormányzat nevelési ügyekkel foglalkozó bizottságnak sem tagja. Ennek okán semmilyen indoka nem volt annak, hogy az Önkormányzat képviselőjeként ő jelenjen meg az ünnepségen. Azzal, hogy a Közép-Pesti Tankerületi Központ által fenntartott iskola neki biztosított lehetőséget az ünnepségen való részvételre – saját posztja szerint az iskola igazgatójával együtt adták át az udvart –, a HVB megítélése szerint súlyosan sérült a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőségre vonatkozó alapelv.

A HVB egyetértett a kifogásban foglaltakkal a tekintetben, hogy Borbély Ádám jelenléte kampánytevékenységnek minősül. Különösen az által, hogy az ünnepségen történő jelenlétéhez kapcsolódóan a facebook oldalán közzétett tartalmakban saját tevékenysége eredményeként láttatja az iskola udvarának felújítását.

Amint arra az alapvető jogok biztosa és helyettesei által az 2019-es európai parlamenti választási kampánnyal összefüggésben kiadott közös közleménye rámutatott, a gyermek alapvető emberi jogokkal, saját nézetekkel, érzésekkel rendelkező individuum. Meggyőződésünk, hogy egyetlen gyermek sem lehet pártpolitikai tevékenységnek háttér, díszlete, népszerűség-növelő tényezője. Az óvodák és iskolák politikai semlegességének követelménye azt szolgálja, hogy a gyermekek ne válhassanak a politika eszközévé. Az óvodákban és iskolákban többdimenziós függőségi viszonyrendszer működik a gyermekek, a szülők, pedagógusok, intézményvezetők, a fenntartó és az önkormányzat között, ezért bármilyen pártpolitikai kényszer vagy ajánlat, illetve pártpolitikai megnyilvánulás, jelenlét aggályokat vet fel.

Rögzíti a HVB, hogy Borbély Ádámot nemzeti köznevelési intézményben történő tiltott kampányolás miatt már elmarasztalta. Figyelemmel volt arra is, hogy a jogsértő tartalmat a közösségi oldalon nagy számban tekintették meg, így az a választópolgárok nagy számához eljutva széles körben volt alkalmas a választópolgári akarat befolyásolására, illetve annak megkísérlésére. Ezért a bírság összege tekintetében a korábban kiszabottnál a fokozatosság elvét szem előtt tartva nagyobb összeget határozott meg.

Tekintettel arra, hogy a választási kampány lezárult, a HVB – egyezően a Kúria Kvk.II.39.503/2022/2. döntésében foglaltakkal – nem látta okát a további jogsértéstől történő eltámaszkodásnak.

Míndezek alapján a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A határozat a Ve. 43. § (1) és (5) bekezdésén, 141. §-án, 218. § (1) – (2) bekezdésén, a 219. § (1) – (2) bekezdésén, az Nktv. 24. § (3) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 10. §-án, 221. § (1) bekezdésén, 223. §-án, 224. §-ának (1) - (4) bekezdésén, 225. §-án, 307/P. § (2) bekezdés c) pontján alapul.

Budapest, 2024. június 10.

dr. Horicsányi László
elnök